Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

20. jaanuar 2021 *

Apellatsioonkaebus – Konkurents – Keelatud kokkulepped – ELTL artikli 101 rikkumise tuvastamise otsus – Trahvid – Tühistamine – Trahvi põhisumma tagasimaksmine – ELTL artikkel 266 – Viivitusintress – Viivitusintressi ja tasandusintressi eristamine – Intressi arvutamine – Delegeeritud määruse (EL) nr 1268/2012 artikli 90 lõike 4 punkti a teine lause

Kohtuasjas C-301/19 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 11. aprillil 2019 esitatud apellatsioonkaebus,

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Dintilhac, P. Rossi ja F. Jimeno Fernández,

hageja,

teine menetlusosaline:

Printeos SA, asukoht Alcalá de Henares (Hispaania), esindajad: *abogados* H. Brokelmann ja P. Martínez-Lage Sobredo,

hageja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president M. Vilaras (ettekandja), kohtunikud N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin ja K. Jürimäe,

kohtujurist: G. Pitruzzella,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

otsuse

1 Euroopa Komisjon palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 12. veebruari 2019. aasta kohtuotsuse Printeos *vs.* komisjon (T-201/17, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2019:81), millega Üldkohus rahuldas osaliselt Printeos SA hagi ning kohustas Euroopa Liitu, keda esindab komisjon, hüvitama kahju, mis sellel äriühingul tekkis seetõttu, et talle ei makstud välja kahjuhüvitist summas 184 592,95 eurot, mis tuli talle maksta viivitusintressina, mis on arvutatud ajavahemikul 9. märtsist 2015 kuni 1. veebruarini 2017 vastavalt ELTL artikli 266 esimesele lõigule Üldkohtu 13. detsembri 2016. aasta kohtuotsuse Printeos jt *vs.* komisjon (T-95/15, EU:T:2016:722) alusel, ja määras, et seda hüvitist tuleb suurendada viivitusintressi võrra alates vaidlustatud kohtuotsuse kuulutamisest kuni täieliku tasumiseni Euroopa Keskpanga (EKP) poolt oma peamiste refinantseerimistehingute jaoks kehtestatud intressimäära (edaspidi „EKP refinantseerimismäär“) alusel, mida on suurendatud 3,5 protsendipunkti võrra.

2 Printeos esitas vastuapellatsioonkaebuse, milles ta palub osaliselt tühistada vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punkti 2 seoses viidatud suurendamise alguskuupäevaga.

Õiguslik raamistik

Määrus (EÜ) nr 1/2003

3 Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 [ELTL] artiklites [101] ja [102] sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (ELT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205) artiklis 31 „Otsuste läbivaatamine Euroopa Kohtus“ on sätestatud:

„Euroopa Kohtul on täielik pädevus läbi vaadata otsused, millega komisjon on määranud trahvid või karistusmaksed. Euroopa Kohus võib määratud trahvi või karistusmakse tühistada, seda vähendada või suurendada.“

Finantsmäärus

4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määruse nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT 2012, L 298, lk 1; edaspidi „finantsmäärus“), artiklis 78 „Saadaolevate summade kindlaksmääramine“ oli sätestatud:

„1. Saadaoleva summa kindlaksmääramine on toiming, millega vastutav eelarvevahendite käsutaja:

a) kontrollib võla olemasolu;

b) määrab kindlaks võla tegelikkusele vastavuse ja summa või kontrollib seda;

c) kontrollib võla tasumisele kuulumise tingimusi.

2. Komisjonile kättesaadavaks tehtud omavahendid ja kõik saadaolevad summad, mis on kindlad, kindlasummalised ja kuuluvad tasumisele, määratakse kindlaks peaarvepidajale antavas sissenõudekorralduses, millele järgneb võlgnikule saadetav võlateade; mõlemad koostab vastutav eelarvevahendite käsutaja.

3. Ebaõigesti makstud summad nõutakse tagasi.

4. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 210 vastu delegeeritud õigusakte saadaolevate summade kindlaksmääramist, kaasa arvatud menetlust ja tõendavaid dokumente ning viivist käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta.“

5 Finantsmääruse artikkel 83 „Komisjoni määratud trahvid, rahalised karistused ja kogunenud intressid“ nägi ette:

„1. Trahvide ja rahaliste karistustena saadud ning sanktsioonidest tulenevad summad ning neilt kogunenud võimalikud intressid või neist tulenev muu tulu kajastatakse eelarvetuluna alles siis, kui nende määramise otsuseid ei ole enam võimalik Euroopa Liidu Kohtus tühistada.

2. Lõikes 1 osutatud summad kajastatakse eelarvetuluna võimalikult kiiresti ning hiljemalt sellele eelarveaastale järgneval aastal, mil on ammendunud kõik õiguskaitsevahendid. Eelarvetuluna ei kajastata summasid, mis makstakse tulenevalt Euroopa Liidu Kohtu otsusest tagasi üksusele, kes need maksis.

[…]

4. Komisjonile antakse õigus võtta […] vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, milles käsitletakse trahvide, rahaliste karistuste ja kogunenud intressidena saadud summasid.“

6 Finantsmääruse artiklis 92 „Tähtajad“ oli sätestatud:

„1. Maksed tehakse:

a) 90 kalendripäeva jooksul delegeerimislepingute puhul ning lepingute, toetuslepingute ja toetuse andmise otsuste puhul, mis on seotud tehniliste teenuste või meetmetega, mida on eriti keeruline hinnata ja mille puhul maksmine sõltub aruande või tõendi kinnitamisest;

b) 60 kalendripäeva jooksul kõigi muude delegeerimislepingute puhul ning muude lepingute, toetuslepingute ja toetuse andmise otsuste puhul, mille puhul maksmine sõltub aruande või tõendi kinnitamisest;

c) 30 kalendripäeva jooksul kõigi muude delegeerimislepingute puhul ning muude lepingute, toetuslepingute ja toetuse andmise otsuste puhul;

[…]

5. Välja arvatud liikmesriigid, on lõikes 1 sätestatud tähtaegade möödumisel võlausaldajal õigus saada viivist.

6. Komisjonile antakse õigus võtta artikli 210 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte üksikasjalike eeskirjade kohta, mis käsitlevad maksetähtaegu ja täpsustavad asjaolud, mille korral on võlausaldajal õigus saada hilinenud makse eest viivist, mis kantakse kuluna põhisummaga samale eelarvereale.“

Delegeeritud määrus (EL) nr 1268/2012

7 Komisjon võttis finantsmääruse artikli 78 lõike 4 alusel vastu komisjoni 29. oktoobri 2012. aasta delegeeritud määruse (EL) nr 1268/2012, mis käsitleb finantsmääruse kohaldamise eeskirju (ELT 2012, L 362, lk 1).

8 Delegeeritud määruse nr 1268/2012 artikli 80 lõikes 3 oli ette nähtud:

„Võlateatega teatatakse võlgnikule, et:

[…]

b) kui võlg tasutakse enne tähtaja möödumist, ei tule viivist maksta;

[…]“.

9 Selle määruse artikkel 83 „Viivis“ sätestas:

„1. Ilma et see piiraks valdkondlikest määrustest tulenevate võimalike erisätete kohaldamist, arvestatakse kõikide artikli 80 lõike 3 punktis b nimetatud tähtajaks tasumata saadaolevate summade pealt viivist käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 kohaselt.

2. Artikli 80 lõike 3 punktis b nimetatud tähtajaks tasumata saadaolevate summade viivisemäär on Euroopa Keskpanga poolt oma peamiste refinantseerimistehingute suhtes kohaldatav, *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias avaldatud määr, mis kehtib maksetähtpäeva kuu esimesel kalendripäeval ning mida suurendatakse

a) kaheksa protsendipunkti võrra, kui kohustav sündmus tuleneb V jaotises nimetatud tarnete ja teenuste avaliku hanke lepingust;

b) kolme ja poole protsendipunkti võrra kõikidel muudel juhtudel.

3. Viivist arvestatakse alates võlateates täpsustatud artikli 80 lõike 3 punktis b nimetatud tähtajale järgnevast kalendripäevast kuni kalendripäevani, mil võlg on täielikult makstud.

Viivise summale vastav sissenõudekorraldus väljastatakse viivise tegelikul laekumisel.

4. Kui võlgnik esitab trahvide puhul finantstagatise, mida peaarvepidaja aktsepteerib makse asemel, on artikli 80 lõike 3 punktis b nimetatud tähtajast alates kohaldatav viivisemäär käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud määr, mis kehtib alates trahvi määramise otsuse vastuvõtmise kuu esimesest päevast ja mida suurendatakse ainult 1,5 protsendipunkti võrra.“

10 Selle määruse artiklis 90 „Trahvide sissenõudmine ja muud rahalised karistused“ oli sätestatud:

„1. Kui Euroopa Liidu Kohtusse esitatakse hagi komisjoni otsuse vastu, millega on ELi toimimise lepingu või Euratomi asutamislepingu alusel määratud trahv või muu rahaline karistus, ja kuni ajani, mil kõik õiguskaitsevahendid on ammendatud, maksab võlgnik kas asjaomased summad ajutiselt peaarvepidaja määratud pangakontole või esitab finantstagatise, mida peaarvepidaja aktsepteerib. Kõnealune tagatis on sõltumatu trahvi või muu rahalise karistuse tasumise kohustusest ja see peab olema realiseeritav esimesel nõudmisel. Tagatis katab nii nõude põhisumma kui ka tasumisele kuuluva viivise vastavalt artikli 83 lõikes 4 täpsustatule.

2. Komisjon tagab ajutiselt makstud summad, investeerides need finantsvaradesse, tagades seeläbi rahaliste vahendite turvalisuse ja likviidsuse ning seades ühtlasi eesmärgiks saavutada positiivne tootlus.

[…]

4. Kui kõik õiguskaitsevahendid on ammendatud ja trahv või rahaline karistus on tühistatud või selle summat on vähendatud, võetakse ükskõik milline järgmistest meetmetest:

a) põhjendamatult sisse nõutud summad ja nendelt kogunenud intressid makstakse asjaomasele kolmandale isikule tagasi. Juhul kui asjaomase ajavahemiku kogutootlus on olnud negatiivne, makstakse põhjendamatult sisse nõutud summad tagasi nimiväärtuses;

b) kui on esitatud finantstagatis, siis see vabastatakse asjakohasel viisil."

11 Delegeeritud määruse nr 1268/2012 artikli 111 lõige 4 sätestas:

„Finantsmääruse artikli 92 lõikes 1 sätestatud tähtaegade möödumisel on võlausaldajal õigus saada viivist järgmiste tingimuste kohaselt:

a) viivisemääradeks on käesoleva määruse artikli 83 lõikes 2 osutatud määrad;

b) viivist makstakse ajavahemiku eest, mis algab finantsmääruse artikli 92 lõikes 1 sätestatud maksetähtpäevale järgneval kalendripäeval ja lõpeb maksmiskuupäeval.

[…]".

Vaidluse taust

12 Vaidluse taust on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–27 ja käesoleva menetluse vajadustest lähtudes võib selle kokku võtta järgmiselt.

13 Komisjon tuvastas 10. detsembri 2014. aasta otsuse C(2014) 9295 final, mis käsitleb [ELTL] artikli 101 kohast ja EMP lepingu artikli 53 kohast menetlust (Juhtum AT.39780 – Ümbrikud) (edaspidi „2014. aasta otsus"), artikli 1 lõike 5 punktis a, et Printeos on rikkunud ELTL artiklit 101 ja 2. mai 1992. aasta Euroopa Majanduspiirkonna lepingu (EÜT 1994, L 1, lk 3; ELT eriväljaanne 11/52, lk 3) artiklit 53, kuna ta osales perioodil 8. oktoobrist 2003 kuni 22. aprillini 2008 kartellikokkuleppes, mis sõlmiti ja mida täideti standardsete ümbrike ja spetsiaalse trükiga ümbrike Euroopa turul, sealhulgas Taanis, Saksamaal, Prantsusmaal, Rootsis, Ühendkuningriigis ja Norras.

14 Selle otsuse artikli 2 lõike 1 punktis e määras komisjon tuvastatud rikkumise eest Printeosele solidaarselt tema teatavate tütarettevõtjatega trahvi summas 4 729 000 eurot.

15 Nimetatud otsuse artikli 2 lõike 2 kohaselt tuli määratud trahv maksta kolme kuu jooksul alates selle otsuse teatavaks tegemisest.

16 2014. aasta otsuse artikli 2 lõikes 3 on sätestatud:

„Alates nimetatud tähtaja lõppemisest lisandub trahvisummale automaatselt intress käesoleva otsuse vastuvõtmise kuu esimesel tööpäeval EKP poolt […] refinantseerimistehingutele kohaldatavas määras, mida suurendatakse 3,5 protsendipunkti võrra.

Kui artiklis 1 mainitud ettevõtja esitab hagi, tagab ta trahvisumma selle maksmise tähtpäevaks kas aktsepteeritava finantstagatise esitamisega või makstes trahvisumma ajutiselt kooskõlas […] delegeeritud määruse [nr 1268/2012] artikliga 90." [mitteametlik tõlge]

17 2014. aasta otsus edastati Printeosele 11. detsembril 2014. Komisjon tuletas 16. veebruari 2015. aasta e-kirjas talle meelde, et nimetatud otsusega määratud trahv peab kolme kuu jooksul otsuse teatamisest olema tagatud ja et kui ta kavatseb esitada Üldkohtule tühistamishagi, peab ta kas esitama piisava pangagarantii või trahvi ajutiselt ära maksma.

18 Komisjon lisas sellele e-kirjale 20. juuli 2002. aasta teabekirja „Information Note on Provisionally Paid or Guaranteed Fines“ (teabekiri trahvide kohta, mis on ajutiselt makstud või mille suhtes on antud tagatis), milles märgiti muu hulgas järgmist:

„[…] peaarvepidaja [nõuab] asjaomaselt ettevõtjalt ajutiselt sisse trahvi, mille peale on esitatud Euroopa Liidu Kohtusse hagi, või nõuab, et see ettevõtja esitaks tagatise. Pärast kõikide õiguskaitsevahendite ärakasutamist kantakse ajutiselt sissenõutud summad ja nendelt kogunenud intress eelarvesse või makstakse tervikuna või osaliselt asjaomasele ettevõtjale tagasi.

[…]

Komisjoni poolt alates 2010. aastast määratud trahvide korral investeerib komisjon ajutiselt tasutud summad fondi, mis koosneb varade portfellist, mille riskipositsioon on piiratud kõrge kvaliteediga riigikrediidiga, mille järelejäänud tähtaeg on maksimaalselt [kaks] aastat, ja mida haldavad komisjoni talitused.

Kui Euroopa Kohus tühistab trahvi tervikuna või osaliselt, maksab komisjon tagasi tervikuna või osaliselt tühistatud summa, millele lisandub garanteeritud tootlus.

See garanteeritud tootlus tugineb kindla võrdlusindeksi sooritusele, mida mõõdetakse investeeringu kestuse põhjal. […]“ [mitteametlik tõlge]

19 Printeos esitas esiteks 20. veebruaril 2015 Üldkohtule hagi, milles palus esimese võimalusena tühistada 2014. aasta otsus teda puudutavas osas, ja teiseks tasus 9. märtsil 2015 ajutiselt talle selle otsusega määratud trahvi.

20 Printeose trahvisumma kanti üle finantsvarade fondi (edaspidi „BUFI fond“), mis oli loodud vastavalt komisjoni 15. juuni 2009. aasta otsusele K(2009) 4264 (lõplik) ajutiselt sissenõutud trahvide haldamisel riskide vähendamise kohta ja mida juhtis majandus- ja finantsküsimuste peadirektoraat. See otsus tugines nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarvele kohaldatavat finantsmäärust (EÜT 2002, L 248, lk 1; ELT eriväljaanne 01/04, lk 74), artiklile 74, mis asendati finantsmääruse artikliga 83.

21 Üldkohus tühistas 13. detsembri 2016. aasta kohtuotsusega Printeos jt *vs.* komisjon (T-95/15, EU:T:2016:722) 2014. aasta otsuse artikli 2 lõike 1 punkti e. Kuna ettenähtud tähtaja jooksul selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebust ei esitatud, siis see jõustus.

22 Komisjoni ja Printeos vahetasid e-kirju 26. jaanuaril 2017. Komisjon teatas Printeosele, et pärast seda, kui Üldkohus oli tühistanud 2014. aasta otsuse talle trahvi määramise kohta, maksab ta Printeosele tagasi ajutiselt tasutud trahvi. Printeos taotles, et tagasimaksmine hõlmaks trahvisummale lisandunud intressi, mis on arvutatud alates ajutise tasumise hetkest 9. märtsil 2015, vastavalt EKP refinantseerimismäärale, mida suurendati 3,5 protsendipunkti võrra, st 2014. aasta otsuse artikli 2 lõikes 3 toodud intressimäära võrra, mis oli ette nähtud trahvi hilinemisega maksmise puhuks. Sama päeva kahe e-kirjaga jättis komisjon selle taotluse rahuldamata, meenutades, et nagu on märgitud tema 16. veebruari 2015. aasta e-kirjale lisatud teabekirjas, investeeritakse ajutiselt sissenõutud trahvid fondi, ning tühistamise korral makstakse need summad tagasi ning neile lisandub garanteeritud tootlus kindla võrdlusindeksi sooritusele põhjal. Kuna sellel ajavahemikul, mil Printeose tasutud trahvisumma investeeriti BUFI fondi, oli see sooritus negatiivne, tuleb talle tagasi maksta vaid selle trahvi põhisumma.

23 27. jaanuaril 2017 jäi Printeos oma intressinõude juurde, tuginedes ELTL artiklile 266 ja 10. oktoobri 2001. aasta kohtuotsusele Corus UK *vs.* komisjon (T-171/99, EU:T:2001:249).

24 Komisjon maksis 1. veebruaril 2017 tagasi Printeosele viimase 9. märtsil 2015 tasutud trahvi. Seevastu lükkas ta 3. veebruari 2017. aasta e-kirjas tagasi argumendid, mille viimane esitas intressinõude põhjendamiseks, rõhutades, et otsus tasuda ajutiselt trahv, mitte aga anda finantstagatis, on Printeose enda otsus ja et lisaks oli viimane täiesti teadlik asjaolust, et ajutiselt tasutud trahvi summa investeeritakse fondi, mille toimimist ja garanteeritud tootluse mõistet selgitati üksikasjalikult 16. veebruari 2015. aasta e-kirjale lisatud teabekirjas.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

25 Üldkohtu kantseleisse 31. märtsil 2017 saabunud hagiavalduses palus Printeos esimese võimalusena mõista komisjonilt tema kasuks välja hüvitis summas 184 592,95 eurot, mis vastab 4 729 000 euro suuruse summa pealt tasutavale tasandusintressile EKP refinantseerimismääras, mida on suurendatud 2 protsendipunkti võrra ajavahemiku eest 9. märtsist 2015 kuni 1. veebruarini 2017, või kui seda ei tehta, siis intressimääras, mida Üldkohus peab kohaseks; ja teiseks mõista välja 184 592,95 euro suuruse summa pealt tasandusintress ajavahemiku eest 1. veebruarist 2017 kuni hetkeni, mil komisjon tegelikult maksab selle summa, mida on suurendatud 3,5 protsendipunkti võrra, või kui seda ei tehta, siis intressimääras, mida Üldkohus peab kohaseks; ja teise võimalusena tühistada komisjoni kaks 26. jaanuari 2017. aasta e-kirja.

26 Printeose hagi kaks esimest nõuet tuginesid esimese võimalusena ELTL artikli 266 esimesele lõigule ja teise võimalusena ELTL artikli 266 esimesele lõigule, artiklile 268 ja artikli 340 teisele lõigule ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 41 lõikele 3.

27 Üldkohtus toimunud istungil märkis Printeos vastuseks kohtu suulistele küsimustele esiteks, et ta ei soovi oma hagi esimeses nõudes enam tugineda ELTL artikli 266 esimesele lõigule kui peamisele õiguslikule alusele iseseisva õiguskaitsevahendi tähenduses, ja teiseks, et selles mainitud „tasandusintressi“ tuleb mõista 12. veebruari 2015. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83) punkti 30 tähenduses kui „viivitusintressi“. Ühtlasi palus Printeos kohtuistungil suurendada EKP refinantseerimismäära, mida mainiti tema hagi esimeses nõudes, 3,5 protsendipunktini.

28 Vaidlustatud kohtuotsuses rahuldas Üldkohus osaliselt Printeose hagi ja mõistis Euroopa Liidult, keda esindab komisjon, välja hüvitise kahju eest, mis tekkis sellele äriühingule seetõttu, et talle ei makstud 184 592,95 euro suurust summat, millele tal oli ELTL artikli 266 esimese lõigu alusel õigus viivitusintressina perioodi eest 9. märtsist 2015 kuni 1. veebruarini 2017 seoses 13. detsembri 2016. aasta kohtuotsuse Printeos jt *vs.* komisjon (T-95/15, EU:T:2016:722) täitmisega. Lisaks märkis ta, et Printeosele makstavale hüvitisele lisandub viivitusintress alates vaidlustatud kohtuotsuse kuulutamisest kuni hüvitise täieliku tasumiseni EKP refinantseerimismäära alusel, mida on suurendatud 3,5 protsendipunkti võrra, ning jättis hagi ülejäänud osas rahuldamata.

29 Üldkohus analüüsis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 55–68 seda, kas esines ELTL artikli 266 esimese lõigu piisavalt selge rikkumine.

30 Selles kontekstis, viidates eelkõige 12. veebruari 2015. aasta kohtuotsusele komisjon *vs.* IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, punktid 29 ja 30), märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 56, et kui tühistatakse trahvi määrav otsus või otsus, millega kohustatakse alusetult makstud summa tagasi maksma, on kohtupraktika tunnistanud selle reegli alusel asjaomase poole õigust nõuda niisuguse olukorra taastamist, milles ta enne seda otsust oli; see tähendab eelkõige tühistatud otsuse alusel alusetult makstud põhisumma tagasimaksmist ja viivitusintressi maksmist, kusjuures viivitusintressi maksmine on tühistava kohtuotsuse täitmiseks vajalik meede ELTL artikli 266 esimese

lõigu tähenduses, kuna selle eesmärk maksta kindlasummaline hüvitis selle eest, et isik ei saanud nõudele vastavat summat kasutada, ja ärgitada võlgnikku täitma tühistavat kohtuotsust niipea kui võimalik.

31 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 60–65 analüüsis Üldkohus küsimust, kas asjaolu, et komisjon ei maksnud Printeosele viivitusintressi ega viinud ellu delegeeritud määruse nr 1268/2012 artikli 90 lõike 4 punkti a, kujutavad endast 13. detsembri 2016. aasta kohtuotsuse Printeos jt *vs.* komisjon (T-95/15, EU:T:2016:722) täitmist, mis vastab ELTL artikli 266 esimesest lõigust tulenevatele nõuetele. Selle analüüsi tulemusel märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 66, et komisjon leidis ekslikult, et vaidlusalune säte takistab tal täita oma absoluutset ja tingimusteta kohustust tasuda viivitusintressi ELTL artikli 266 esimese lõigu alusel. Ta lisas, et nimetatud artikli 90 lõike 4 punkti a tähenduses väljendit „kogunenud intressid“ ei saa määratleda „viivitusintressiks“ või kindlasummaliseks hüvitiseks, vaid see viitab üksnes kõnealuse summa investeerimise positiivsele ja reaalsele tootlusele.

32 Üldkohus leidis seega vaidlustatud kohtuotsuse punktis 67, et vastavalt ELTL artikli 266 esimesele lõigule, nagu seda on tõlgendatud kohtupraktikas, oli komisjon kohustatud 13. detsembri 2016. aasta kohtuotsuse Printeos jt *vs.* komisjon (T-95/15, EU:T:2016:722) rakendusmeetmetena maksma Printeosele tagasi nii kõnealuse trahvi põhisumma kui tasuma viimasele ka viivitusintressi.

33 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 68 lükkas Üldkohus tagasi komisjoni argumendi Printeose võimaliku alusetu rikastumise kohta, kuna ajavahemikul, kui trahvi põhisumma oli hoiul BUFI fondis, oli selle tootlus negatiivne, sest need argumendid olid otseses vastuolus kohtupraktikas rõhutatud loogikaga, mis on aluseks kindlasummalisele hüvitamisele viivitusintressi maksmise teel.

34 Seetõttu tuvastas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 69, et esineb ELTL artikli 266 esimese lõigu piisavalt selge rikkumine, mis võib kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse selle artikli teise lõigu tähenduses koostoimes ELTL artikli 340 teise lõiguga.

35 Mis puudutab liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise muid tingimusi, siis märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 71, et komisjoni poolt ELTL artikli 266 esimese lõigu järgse viivitusintresside tasumise kohustuse rikkumisel oli piisavalt otsene põhjuslik seos hagejale tekkinud kahjuga, milleks on selle viivitusintressi kaotus.

36 Hüvitatava kahju summa kohta määras Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 75 hüvitamisele kuuluvaks põhisummaks 184 592,95 eurot, mis vastas ajavahemikul 9. märtsist 2015 kuni 1. veebruarini 2017 kogunenud viivitusintressile EKP refinantseerimismäära alusel, mida on suurendatud kahe protsendipunkti võrra. Üldkohus märkis selle kohtuotsuse punktis 73, et Printeos mainis seda summat oma hagiavalduse esimeses nõudes, ilma et komisjon oleks seda vaidlustanud.

37 Mis puudutab kohtuistungil esitatud Printeose nõuet suurendada EKP refinantseerimismäära 3,5 protsendipunkti võrra, siis Üldkohus jättis selle rahuldamata, leides vaidlustatud kohtuotsuse punktis 74, et see oli esitatud hilinemisega ja oli vastuolus poolte nõuete muutmatuse põhimõttega, ning et *ne ultra petita* põhimõte keelas tal minna kaugemale Printeose nõudest, nagu see tuleneb tema hagiavalduse esimesest nõudest.

38 Teise nõude alusel viivitusintressi maksmise nõude osas määras Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 76 Printeosele viivitusintressi alates selle kohtuotsuse kuulutamisest kuni komisjoni poolt võla täieliku tasumiseni EKP refinantseerimismäära alusel, mida suurendati 3,5 protsendipunkti võrra. Seevastu jättis ta rahuldamata selle nõude osas, milles palutakse viivitusintress määrata alates 1. veebruarist 2017.

Poolte nõuded Euroopa Kohtus

39 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

– tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

– lahendada kohtuasi sisuliselt ja jätta Printeose kahju hüvitamise nõue ja delegeeritud määruse nr 1268/2012 artikli 90 lõike 4 punkti a õigusvastasuse vastuväide, mille Printeos esitas, põhjendamatuse tõttu rahuldamata ning jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või teise võimalusena põhjendamatuse tõttu rahuldamata 26. jaanuari 2017. aasta kahe e-kirja tühistamise nõue, ja

– mõista mõlema astme kohtukulud välja Printeoselt.

40 Printeos palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebus rahuldamata;

– kui seda ei tehta, siis asja sisuliselt lahendades rahuldada tema kahju hüvitamise nõue, mõistes komisjonilt välja hüvitise summas 184 592,95 eurot koos viivitusintressiga alates kohtuasjas T-201/17 hagi esitamise kuupäevast 31. märtsist 2017 kuni selle intressi tegeliku tasumiseni;

– teise võimalusena, kui tema kahju hüvitamise nõue jäetakse rahuldamata, tühistada komisjoni otsus, mis sisaldub kahes 26. jaanuari 2017. aasta e-kirjas, ja

– mõista mõlemas kohtuastmes toimunud menetlusega seotud kulud välja komisjonilt.

41 Printeos palub vastuapellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

– osaliselt tühistada vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punkt 2, mis puudutab 184 592,95 euro suuruse kahjuhüvitise suurendamist alates nimetatud kohtuotsuse kuulutamisest, ning mõista komisjonilt selle hüvitise pealt välja viivitusintress, mis arvutatakse EKP refinantseerimismäära alusel, mida on suurendatud 3,5 protsendipunkti võrra, alates hagi esitamise kuupäevast 31. märtsist 2017 kuni intressi tegeliku tasumiseni, ja

– mõista mõlemas kohtuastmes toimunud menetlusega seotud kulud välja komisjonilt.

42 Komisjon palub jätta vastuapellatsioonkaebuse vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või teise võimalusena jätta see põhjendamatuse tõttu rahuldamata ning mõista sellega seotud kohtukulud välja Printeoselt.

Apellatsioonkaebus

43 Komisjon esitab oma apellatsioonkaebuse põhjendamiseks viis väidet, millest esimene puudutab kaitseõiguste ja *ne ultra petita* põhimõtte rikkumist Üldkohtu poolt, teine ELTL artikli 266 väära tõlgendamist, kolmas seda, et Üldkohus ei võtnud arvesse konkurentsi valdkonna uut õiguslikku raamistikku, neljas õigusnormi rikkumist seoses liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise tingimustega ja viies seaduslikkuse põhimõtte ja õiguskindluse põhimõtte rikkumist.

44 Kõigepealt tuleb analüüsida esimest väidet, seejärel koos teist ja kolmandat väidet, siis viiendat väidet ja viimasena neljandat väidet.

Esimene väide, et Üldkohus on rikkunud kaitseõigusi ja ne ultra petita *põhimõtet*

Poolte argumendid

45 Esimeses väites leiab komisjon, et Üldkohus rikkus õigusnormi ja tema kaitseõigusi, lubades Printeosel muuta vaidluse eset. Ta meenutab, et kogu Üldkohtu menetluse käigus ja kuni kohtuistungil küsimuste esitamise staadiumini palus Printeos mõista komisjonilt tema kasuks välja summa, mille ta määratles kui „tasandusintressi". Alles Üldkohtu sellekohasele küsimusele vastates kvalifitseeris Printeos selle summa ümber „viivitusintressiks".

46 Komisjon leiab seega, et nii toimides eiras Üldkohus Euroopa Kohtu praktikat, mis käsitleb liidu kohtu kohustust analüüsida poole kirjalikes avaldustes esitatud nõudeid, ilma et nende eset ega sisu muudetaks, ning tegi otsuse *ultra petita*.

47 Printeos möönab, et ta kvalifitseeris hagiavalduses nõutud intressi ümber Üldkohtu sõnaselge üleskutse alusel, kuid rõhutab, et tegemist oli üksnes nõutud intressi õigusliku kvalifikatsiooni muutmisega, mis ei mõjutanud tema hagiavalduse nõudeid summas 184 592,95 eurot, see tähendab vaidlustatud kohtuotsuse resolutsioonis mainitud täpset summat.

Euroopa Kohtu hinnang

48 Tuleb tõdeda, et Üldkohtusse esitatud hagis nõudis Printeos, et komisjonilt mõistetaks tema kasuks välja 184 592,95 eurot intressi, mida ta luges „tasandusintressiks", millele tal oli enda väitel õigus ajavahemiku eest alates kuupäevast, mil ta ajutiselt tasus trahvi, mille komisjon talle 2014. aasta otsusega määras, kuni kuupäevani, mil komisjon selle trahvi summa tagasi maksab.

49 Siiski, nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 32, kinnitas Printeos kohtuistungil Üldkohtu suulisele küsimusele vastates, et tema hagis kasutatud mõistet „tasandusintress" tuleb mõista 12. veebruari 2015. aasta kohtuotsuse komisjon *vs*. IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, punkt 30) tähenduses „viivitusintressina".

50 Komisjon, kes tugineb selles küsimuses eelkõige 7. juuni 2018. aasta kohtuotsusele Ori Martin *vs*. Euroopa Liidu Kohus (C-463/17 P, EU:C:2018:411, punkt 18), leiab, et kui Üldkohus nõustus sellega, et Printeos kvalifitseeris nõutud intressi ümber, nõustus ta ka vaidluse eseme lubamatu muutmisega, rikkudes komisjoni kaitseõigusi ja tegi seega otsuse *ultra petita*.

51 Selle argumentatsiooniga ei saa nõustuda. Vaidlustatud kohtuotsusest nähtub, et Üldkohus täitis 7. juuni 2018. aasta kohtuotsuse Ori Martin *vs*. Euroopa Liidu Kohus (C-463/17 P, EU:C:2018:411) punktis 18 viidatud kohustust analüüsida hageja erinevaid nõudeid ja väiteid, nagu need on sõnastatud tema menetlusdokumentides, ilma nende eset ega sisu muutmata.

52 Selleks et maksta Printeosele intressi, mille ta kvalifitseeris „viivitusintressiks", tugines Üldkohus nimelt üksnes asjaoludele, millele Printeos oma hagiavalduses viitas, st asjaomase trahvi ajutine tasumine, 2014. aasta otsuse tühistamine 13. detsembri 2016. aasta kohtuotsusega Printeos jt *vs*. komisjon (T-95/15, EU:T:2016:722) ja komisjoni kohustus maksta ajutiselt tasutud trahv tagasi selle kohtuotsuse kuulutamise kuupäeval.

53 Lisaks määras Üldkohus Printeosele intressina täpse summa, mida viimane oma hagis nõudis. Nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 74, jättis ta rahuldamata Printeose taotluse suurendada nõutud intressi arvutamiseks kasutatavat intressimäära, võrreldes tema hagiavalduses esitatud määraga, kuna see oli esitatud hilinenult ja oli vastuolus poolte nõuete muutmatuse põhimõttega.

54 Üldkohus andis tõesti Printeose nõutud intressile teistsuguse hinnangu kui see, mida Printeos oli kasutanud. Seda tehes kohaldas ta siiski vaid õiguslikku kvalifikatsiooni, mis oli tema arvates sobiv Printeose väidetud asjaoludele vastavalt põhimõttele *iura novit curia*.

55 Selles osas tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et viivitusintressi maksmise kohustuse eesmärk on hüvitada kindlasummaliselt asjaolu, et isik ei saanud nõudele vastavat summat kasutada, ja ärgitada võlgnikku täitma tühistavat kohtuotsust niipea kui võimalik (vt selle kohta 12. veebruari 2015. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, punkt 30). Sellist kohustust saab kohaldada üksnes siis, kui põhinõude summa on kindel või on vähemalt kindlaksmääratav tõendatud objektiivsete asjaolude alusel.

56 Mis puudutab tasandusintressi, siis seda liiki intressi eesmärk on korvata aeg, mis möödus, kuni kohus hindas kahju summat, sõltumata viivitusest, mida võib pidada võlgniku süüks. See kuulub seega liidu lepinguvälise vastutuse vaidluste hulka ELTL artikli 266 teise lõigu ja artikli 340 tähenduses (12. veebruari 2015. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, punkt 37).

57 Kuna Üldkohus leidis, et asjaolud, millele Printeos oma hagis viitab – eeldusel, et need on tõendatud –, põhjendasid seda, et komisjonilt tuleb sellele äriühingule mõista välja viivitusintress käesoleva kohtuotsuse punktis 55 viidatud kohtupraktika tähenduses, siis võis ta ilma *ne ultra petita* põhimõtet rikkumata selle summa tasumise nõude ümber kvalifitseerida nii, et see puudutab viivitusintressi maksmist, mida Printeos Üldkohus ka ise vastuses Üldkohtu küsimusele kinnitas.

58 Kuigi otsus tuleb teha üksnes nõuete kohta, mille on esitanud vaidluse raamistiku piiritlemiseks pädevad pooled, ei pea kohus piirduma üksnes argumentidega, mille pooled on esitanud oma nõuete toetuseks, sest vastasel korral võib ta olla sunnitud oma otsuses tuginema vääradele õiguslikele kaalutlustele (21. septembri 2010. aasta kohtuotsus Rootsi jt *vs.* API ja komisjon, C-514/07 P, C-528/07 P ja C-532/07 P, EU:C:2010:541, punkt 65 ja seal viidatud kohtupraktika).

59 Käesoleva kohtuasja asjaolud erinevad seega selle kohtuasja asjaoludest, milles tehti 7. juuni 2018. aasta kohtuotsus Ori Martin *vs.* Euroopa Liidu Kohus (C-463/17 P, EU:C:2018:411), millele komisjon tugines. Nagu nähtub selle kohtuotsuse punktist 23, uuris Üldkohus selles kohtuasjas küsimust, kas kostja on toime pannud rikkumise, mis on erinev sellest, mida väitis hageja oma hagis.

60 Seevastu, nagu juba märgitud, tugines Üldkohus käesolevas kohtuasjas üksnes faktilistele asjaoludele, mille Printeos esitas, et määrata talle täpselt see summa, mida Printeos oma hagis oli nõudnud. Nii toimides ei nõustunud ta menetluse käigus vaidluse eseme lubamatu muutmisega ega rikkunud komisjoni kaitseõigusi.

61 Järelikult ei ole esimene väide põhjendatud ja see tuleb tagasi lükata.

Teine ja kolmas väide, mis käsitlevad vastavalt ELTL artikli 266 väära tõlgendamist ja seda, et Üldkohus ei võtnud arvesse uut õiguslikku raamistikku konkurentsi valdkonnas

Poolte argumendid

62 Oma teises väites leiab komisjon, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 55 ja 56, et käesoleva juhtumi asjaoludel paneb ELTL artikli 266 esimene lõik komisjonile absoluutse ja tingimusteta kohustuse tasuda viivitusintressi alates asjaomase trahvi ajutise tasumise kuupäevast. Selline tõlgendus tuleneb nii Euroopa Kohtu kui ka Üldkohtu praktika väärast tõlgendamisest.

63 Kolmandas väites märgib komisjon, et ELTL artiklist 266 tuleneb, et institutsioonilt, kelle õigusakt on tunnistatud tühiseks, nõutakse tühistava kohtuotsuse täitmiseks vajalike meetmete võtmist. Delegeeritud määruse nr 1268/2012 artikkel 90 kujutab endast selle kohustuse rakendamise mehhanismi konkurentsieeskirjade rikkumise eest määratud trahvide puhul. Kuna komisjon võttis pärast 2014. aasta otsuse tühistamist vastu uue otsuse ja kohaldas delegeeritud määruse artiklit 90 seoses kõnealuse trahvi tagasimaksmisega, siis leiab ta, et ta on täielikult täitnud ELTL artiklist 266 tulenevad kohustused. Ta leiab, et arvestades viidatud artiklit 90, mis võeti vastu pärast 12. veebruari 2015. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83) aluseks olnud asjaolusid, tuleb selle kohtuotsuse juhiseid täpsustada.

64 Komisjon leiab, et ta oleks pidanud Printeosele maksma viivitusintressi üksnes juhul, kui Printeose poolt tasutud trahvi tagasimaksmisel esines viivitus pärast 2014. aasta otsuse tühistamist. Seega eiras Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 67 viivitusintressi olemust ja eesmärki, milleks on ärgitada võlgnikku täitma oma maksekohustust viivitamata. Üldkohus ajas segamini viivitusintressi ja tasandusintressi, nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 56, ning tõlgendas selle kohtuotsuse punktis 32 valesti 12. veebruari 2015. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83) punkti 30. Sellega seoses rõhutab komisjon, et ta oli kohustatud maksma tasandusintressi üksnes rahalise väärtuse langemise korral trahvi maksmise kuupäevast kuni selle tagasimaksmise kuupäevani. Käesolevas asjas sellist väärtuse langemist aga ei esinenud.

65 Printeos vaidleb komisjoni argumentidele vastu ja kinnitab, et ta jääb delegeeritud määruse nr 1268/2012 artikli 90 õigusvastasuse väite juurde, mille ta oli esitanud Üldkohtus.

Euroopa Kohtu hinnang

66 Euroopa Kohtu praktikast ilmneb, et kui summad nõuti sisse liidu õigust rikkudes, tuleneb sellest õigusest kohustus maksta need koos intressiga (vt selle kohta 19. juuli 2012. aasta kohtuotsus Littlewoods Retail jt, C-591/10, EU:C:2012:478, punkt 26).

67 Nii on see eelkõige juhul, kui summad on sisse nõutud akti alusel, mille liidu kohus on kehtetuks tunnistanud või tühistanud (vt selle kohta 18. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Wortmann, C-365/15, EU:C:2017:19, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika).

68 Mis puudutab eelkõige seda, kui liidu kohus tühistab akti, mis tõi kaasa teatava summa maksmise liidule, siis järeldas Euroopa Kohus, et viivitusintressi maksmine on tühistava kohtuotsuse täitmiseks vajalik meede ELTL artikli 266 esimese lõigu tähenduses, kuna selle eesmärk on hüvitada kindlasummaliselt asjaolu, et isik ei saanud nõudele vastavat summat kasutada, ja ärgitada võlgnikku täitma tühistavat kohtuotsust niipea kui võimalik (vt 12. veebruari 2015. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, punkt 30).

69 Seega ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta esitas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 55 ja 56 sisuliselt samad kaalutlused kui need, mis on esitatud käesoleva kohtuotsuse punktides 66–68.

70 Mis puudutab delegeeritud määruse nr 1268/2012 artiklist 90 tulenevat komisjoni argumenti, siis tuleb samamoodi sellega, mida Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 61, sedastada, et kuna tegemist on teisese õiguse sättega, tuleb seda tõlgendada kooskõlas esmase õiguse sätetega, eelkõige ELTL artikliga 266.

71 Järelikult leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 66 õigesti, et viidatud artikkel 90 ei takista komisjonil täita oma kohustust tasuda viivitusintressi.

72 Delegeeritud määruse nr 1268/2012 artikli 90 lõige 2 näeb ette, et komisjon investeerib ajutiselt saadud summad finantsvaradesse, tagades rahaliste vahendite turvalisuse ja likviidsuse, seades ühtlasi eesmärgiks saavutada positiivne tootlus. Lisaks näeb selle artikli lõike 4 punkt a ette, et kui pärast kõigi õiguskaitsevahendite ammendamist on kõnealune trahv või rahaline karistus tühistatud või selle summat vähendatud, siis makstakse põhjendamatult sisse nõutud summad ja nendelt kogunenud intress tagasi.

73 Seega ei tulene delegeeritud määruse nr 1268/2012 artiklist 90, et kui komisjon peab tagasi maksma ajutiselt sissenõutud trahvisumma, on ta igal juhul vabastatud kohustusest lisada sellele summale viivitusintress.

74 Siiski vastab tõele, et kui „kogunenud intressid“, mille komisjon on vastavalt selle artikli lõikele 4 kohustatud maksma huvitatud isikule koos tema poolt alusetult makstud põhisumma tagastamisega, on võrdsed sellelt põhisummalt tasumisele kuuluva viivitusintressiga või sellest suuremad, ei pea komisjon maksma huvitatud isikule lisaks kogunenud intressile ka viivitusintressi.

75 Nii ei ole see siiski juhul, kui kogunenud intress on väiksem tasumisele kuuluvast viivitusintressist, või kui intressi ei ole kogunenud, kuna investeeritud kapitali tootlus oli negatiivne.

76 Sellisel juhul peab komisjon selleks, et täita ELTL artiklist 266 tulenevat kohustust, maksma huvitatud isikule vahe delegeeritud määruse nr 1268/2012 artikli 90 lõike 4 tähenduses „kogunenud intresside“ summa ja viivitusintressi summa vahel, mis tuleb maksta ajavahemiku eest alates kõnealuse summa tasumise kuupäevast kuni selle tagasimaksmise kuupäevani.

77 Kuna käesoleval juhul on selge, et Printeose poolt 2014. aasta otsuse täitmiseks tasutud trahvi summa, mille komisjon investeeris, ei toonud kaasa intressi, siis leidis Üldkohus õigesti, et komisjon oli kohustatud lisama intressi, kui ta selle summa Printeosele tagasi maksis pärast selle otsuse tühistamist, ilma et delegeeritud määruse nr 1268/2012 artikkel 90 seda takistaks.

78 Üldkohus kvalifitseeris selle intressi samuti õigesti „viivitusintressiks“. Nimelt oli tegemist intressiga, mis pidi lisanduma kindla summaga põhivõla tasumisele, st Printeosele 2014. aasta otsusega määratud trahvi summale, mille viimane oli ajutiselt tasunud ja mis tuli talle pärast selle otsuse tühistamist tagasi maksta. Nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktis 55 viidatud kohtupraktikast, on sellisel juhul tasumisele kuuluv intress viivitusintress.

79 Seega vastupidi komisjoni väidetele ei ajanud Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuses segamini viivitusintressi ja tasandusintressi. Kuna põhinõude summa, mis tuleb Printeosele tagasi maksta, oli kindel ja seda ei tulnud kohtulikult hinnata, tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktis 56 viidatud kohtupraktikast, et käesolevas asjas ei saa olla küsimus tasandusintressi maksmises.

80 Eeltoodud kaalutlused ei ole vastuolus 5. septembri 2019. aasta kohtuotsusega Euroopa Liit *vs.* Guardian Europe ja Guardian Europe *vs.* Euroopa Liit (C-447/17 P ja C-479/17 P, EU:C:2019:672), millele komisjon oma menetlusdokumentides viitab.

81 Selle kohtuotsuse punktist 56 nähtub, et selle viivitusintressi summa kindlaksmääramiseks, mis tuleb maksta ettevõtjale, kes tasus komisjoni määratud trahvi pärast trahvi tühistamist, peab see institutsioon kohaldama delegeeritud määrusega nr 1268/2012 kehtestatud määra. Tegemist ei ole aga viitega selle määruse artiklile 90, milles ei mainita ühtegi intressimäära, vaid nimetatud määruse artiklile 83, milles on kindlaks määratud intressimäär tähtajaks tasumata summadelt.

82 Lisaks tuleb märkida, et nagu nähtub 5. septembri 2019. aasta kohtuotsuse Euroopa Liit *vs.* Guardian Europe ja Guardian Europe *vs.* Euroopa Liit (C-447/17 P ja C-479/17 P, EU:C:2019:672) punktist 54, võttis komisjon selle kohtuotsuse aluseks olnud juhtumis vastu otsuse, millega asjaomasele ettevõtjale maksti tagasi trahvi see osa, mille liidu kohus oli tühistanud, koos viivitusintressiga, mille suurusele ettevõtja ei olnud vastu vaielnud.

83 Euroopa Kohtul paluti üksnes kindlaks teha, kas see vaidlustamata jätmine takistas ettevõtjal esitada kahju hüvitamise hagi, et saada hüvitist kahju eest, mis on tekkinud sellest, et ta ei saanud kasutada alusetult makstud summat, mida ei hõlmanud see viivitusintresside summa, mida komisjon maksma pidi; sellele küsimusele vastas Euroopa Kohus eitavalt (5. septembri 2019. aasta kohtuotsus Euroopa Liit *vs.* Guardian Europe ja Guardian Europe *vs.* Euroopa Liit, C-447/17 P ja C-479/17 P, EU:C:2019:672, punkt 64).

84 Samuti ei saa nõustuda komisjoni argumendiga, mille kohaselt tema kohustus maksta tagasi ajutiselt tasutud trahv tekkis alles seda trahvi tühistava kohtuotsuse kuulutamise kuupäeval, mistõttu viivitusintress, mida arvutatakse alates selle trahvi ajutise tasumise kuupäevast, ei saa endast kujutada stiimulit „tühistamisotsust võimalikult kiiresti täita“ 12. veebruari 2015. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83) punkti 30 tähenduses.

85 Esiteks on see stiimul vaid üks kahest viivitusintressi maksmise eesmärgist, mida Euroopa Kohus selles kohtuotsuses silmas pidas. Viivitusintressi määramine alates kõnealuse trahvi ajutise tasumise kuupäevast teenib aga teist eesmärki, mida Euroopa Kohus silmas pidas, st see on kindlasummaline hüvitis ettevõtjale, kes selle trahvi tasus, selle eest, et ta ei saanud kasutada oma rahalisi vahendeid ajavahemikul, mis jääb selle trahvi ajutise tasumise kuupäevast kuni tagasi maksmise kuupäevani.

86 Teiseks, kui tühistatakse otsus, mille alusel tuli ajutiselt tasuda selline summa nagu konkurentsieeskirjade rikkumise eest määratud trahv, siis on kohustus maksta tagasi tasutud summa koos viivitusintressiga, mis arvutatakse alates selle summa maksmise kuupäevast, asjaomase institutsiooni jaoks stiimul, et ta näitaks üles erilist tähelepanu niisuguste otsuste vastuvõtmisel, mis võivad üksikisikule kaasa tuua kohustuse maksta kohe märkimisväärseid summasid.

87 Kõigist eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et teine ja kolmas väide ei ole põhjendatud ning need tuleb tagasi lükata.

Viies väide, et on rikutud seaduslikkuse ja õiguskindluse põhimõtet

Poolte argumendid

88 Oma viiendas väites leiab komisjon, et Üldkohus rikkus õigusnormi ning seaduslikkuse ja õiguskindluse põhimõtet, kui ta leidis, et komisjon oli kohustatud maksma Printeosele tagastatavalt trahvisummalt intressi, mis arvutati muul alusel kui see, mis on ette nähtud 2014. aasta otsuse artikli 2 lõike 3 teises lõigus. Ta rõhutab, et Printeos ei ole seda sätet vaidlustanud ning see säte on järelikult lõplik. Ta kordab ka kolmanda ja neljanda väite raames esitatud argumente, mille kohaselt ei ole ta kohustatud Printeosele intressi maksma, kuna alates 2014. aasta otsuse tühistamisest tagastas ta viivitamata Printeose makstud trahvi ja kuna ajavahemikul selle trahvi maksmise kuupäevast kuni selle tagasimaksmise kuupäevani raha väärtus ei langenud.

89 Printeos vaidleb komisjoni argumentidele vastu ja leiab, et viies väide tuleb tagasi lükata.

Euroopa Kohtu hinnang

90 Teise ja kolmanda väite analüüsi raames esitatud põhjustel tuleb kohe tagasi lükata komisjoni argumendid, mis puudutavad esiteks asjaolu, et ta tagastas Printeose tasutud trahvi kiiresti pärast 2014. aasta otsuse tühistamist, ja teiseks raha väärtuse languse väidetavat puudumist trahvi maksmise kuupäevast kuni selle tagasimaksmise kuupäevani. Nimelt on tegemist vaid nende argumentide kordamisega, mida juba analüüsiti ja lükati tagasi nende kahe väite analüüsi raames.

91 Samuti ei saa nõustuda komisjoni argumendiga, et kuna Printeos ei vaidlustanud 2014. aasta otsuse artikli 2 lõike 3 teist lõiku ja Üldkohus ei tühistanud seda sätet, siis on ta kohustatud sellele äriühingule intressi maksma üksnes delegeeritud määruse nr 1268/2012 artiklis 90 ette nähtud tingimustel, mida on mainitud selle artikli 2 lõike 3 teises lõigus.

92 Tuleb märkida, et 2014. aasta otsuse artikli 2 lõike 3 teine lõik puudutab üksnes tingimusi, mille alusel peab juhul, kui mõni selles otsuses nimetatud ettevõtja esitab hagi, see ettevõtja katma trahvisumma maksmise kas aktsepteeritava finantstagatise esitamisega või makstes trahvisumma ajutiselt vastavalt delegeeritud määruse nr 1268/2012 artiklile 90. Seega ei puuduta see säte tingimusi, mille korral komisjon maksab tagasi trahvisumma, mille nimetatud ettevõtja tasus ajutiselt koos intressiga, juhul kui see otsus tühistatakse.

93 Lisaks on 2014. aasta otsuse artikli 2 lõike 3 teises lõigus üksnes korratud seda, mis tuleneb juba delegeeritud määruse nr 1268/2012 artiklist 90. Nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 71, ei vabasta viimati nimetatud artikkel komisjoni kohustusest maksta viivitusintressi ettevõtjale, kes on Printeose olukorras.

94 Nimelt, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 68, tuleneb komisjoni kohustus konkurentsieeskirjade rikkumise eest trahvi määrava otsuse tühistamise korral maksta tagasi ajutiselt tasutud trahvisumma koos viivitusintressiga ajavahemiku eest, mis algab selle trahvi ajutise tasumise kuupäevast kuni selle tagastamise kuupäevani, otseselt ELTL artiklist 266.

95 Sellest tuleneb, et komisjonil ei ole pädevust üksikotsusega kehtestada viivitusintressi maksmise tingimusi, kui tühistatakse otsus, millega määrati trahv, mis on ajutiselt tasutud.

96 Seega tuleb viies väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Neljas väide, et liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise tingimuste osas on rikutud õigusnormi

Poolte argumendid

97 Neljandas väites leiab komisjon, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis, et Printeosele määratud trahvi summalt intressi maksmisest keeldumine ajavahemiku eest, mis jäi selle trahvi esialgse tasumise kuupäeva ja selle tagasimaksmise kuupäeva vahele, kujutas endast piisavalt selget ELTL artikli 266 rikkumist, mis tekitas Printeosele kindla ja mõõdetava kahju, mille komisjon pidi hüvitama.

98 Komisjon kordab selles kontekstis oma apellatsioonkaebuse teiste väidete raames esitatud argumente, mille kohaselt esiteks tugines Üldkohus ELTL artikli 266 väärale tõlgendusele ega võtnud piisavalt arvesse delegeeritud määruse nr 1268/2012 artiklit 90 ega 2014. aasta otsuse artikli 2 lõike 3 teist lõiku, mida Printeos ei ole vaidlustanud, ning teiseks, et trahvi maksmise kuupäeva ja selle tagasimaksmise kuupäeva vahel ei raha väärtus ei langenud.

99 Ta lisab, et igal juhul ei ole Printeos tõendanud, et talle 2014. aasta otsusega määratud trahvi ajutise maksmise tõttu tekkis talle kahju. Täpsemalt, Printeos ei väitnud haldusmenetluses, et ta ei suuda seda trahvi maksta, ega tõendanud, et just sel põhjusel pidi ta kasutama välist rahastamist. Komisjon kinnitab sellega seoses, et vastupidi vaidlustatud kohtuotsuse punktis 73 märgitule ei nõustunud ta kordagi Printeose taotletud hüvitatava summaga ega ammugi mitte sellega, mille alusel ta seda summat nõudis.

100 Printeos vaidleb komisjoni argumentidele vastu ja leiab, et neljas väide tuleb tagasi lükata.

Euroopa Kohtu hinnang

101 Kõigepealt tuleb märkida, et kuna komisjon kordab neljanda väite raames argumente, mille ta esitas juba apellatsioonkaebuse teiste väidete raames ja mida on juba analüüsitud, tuleb need argumendid tagasi lükata samadel põhjustel kui need, millega on põhjendatud nende väidete tagasilükkamine.

102 Seega tuleb analüüsida ainult komisjoni argumente, mille kohaselt ei kujuta Printeosele viivitusintressi maksmata jätmine endast ELTL artikli 266 piisavalt selget rikkumist ega tekitanud talle mingit kahju.

103 Sellega seoses tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast tuleneb, et kui liidu institutsioonil on üksnes märkimisväärselt piiratud või olematu kaalutlusõigus, võib liidu õiguse vähimgi rikkumine olla küllaldane, et tuvastada piisavalt selge rikkumise esinemine, mis võib kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse (4. juuli 2000. aasta kohtuotsus Bergaderm ja Goupil *vs.* komisjon, C-352/98 P, EU:C:2000:361, punkt 44, ja 19. aprilli 2007. aasta kohtuotsus Holcim (Deutschland) *vs.* komisjon, C-282/05 P, EU:C:2007:226, punkt 47).

104 Käesoleva kohtuotsuse punktidest 67 ja 68 nähtub aga, et pärast 2014. aasta otsuse tühistamist oli komisjon kohustatud Printeosele tagasi maksma ajutiselt tasutud trahvisumma koos viivitusintressiga ning tal ei olnud mingit kaalutlusruumi sellise intressi maksmise otstarbekuse osas.

105 Lisaks, kuna komisjon jättis Printeosele intressi maksmata, on ilmne, et Printeosel tekkis kahju, mis võrdub saamata jäänud intressi summaga. Seega ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui mõistis komisjonilt selle summa välja.

106 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et neljas väide ei ole põhjendatud ja tuleb tagasi lükata ning apellatsioonkaebus tuleb tervikuna jätta rahuldamata.

Vastuapellatsioonkaebus

Poolte argumendid

107 Printeos meenutab, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 76 ja 77 otsustas Üldkohus tema nõuete teise punkti üle otsustades mõista tema kasuks välja viivitusintressi, mis arvutatakse 184 592,95 euro suuruse summa pealt EKP refinantseerimismäära alusel, mida on suurendatud 3,5 protsendipunkti võrra, alates selle kohtuotsuse kuulutamisest kuni summa täieliku tasumiseni komisjoni poolt, mitte aga alates 1. veebruarist 2017, mil trahvisumma tagasi maksti, nagu ta oli taotlenud.

108 Printeos leiab aga, et samadel põhjustel, mis on esitatud vaidlustatud kohtuotsuses seoses tagastamisele kuuluvale trahvisummale kohaldatava viivitusintressiga, oleks Üldkohus pidanud mõistma komisjonilt välja 184 592,95 euro suuruse hüvitise pealt viivitusintressi alates alusetult makstud trahvi tagasimaksmise kuupäevast või hiljemalt hagi esitamise kuupäevast 31. märtsil 2017.

109 Printeos palub seetõttu Euroopa Kohtul talle välja mõista 184 592,95 euro suuruse summa pealt viivitusintress EKP refinantseerimismääras, mida on suurendatud 3,5 protsendipunkti võrra, alates hagiavalduse esitamise kuupäevast kohtuasjas T-201/17, st 31. märtsist 2017.

110 Komisjon vastab esimese võimalusena, et vastuapellatsioonkaebus on vastuvõetamatu, kuna selles muudetakse Üldkohtus Printeose esitatud nõudeid.

111 Igal juhul leiab komisjon, et vastuapellatsioonkaebus ei ole põhjendatud ja tuleb jätta rahuldamata, kuna Printeosel ei ole oma apellatsioonkaebuses esitatud põhjustel õigust intressile. Ta lisab, et Printeos väidab ekslikult, et 184 592,95 eurot oli kindel summa, kuna ainus summa, mis oli kindel ja kindlaks määratud enne Üldkohtule hagi esitamist, oli Printeose poolt ajutiselt tasutud trahv. Järelikult oleks intress, mida see summa oleks võinud tekitada, kindlaks määratud üksnes vaidlustatud kohtuotsuses ja seda pealegi ekslikult.

112 Komisjon on seisukohal, et intress, mida Printeos Üldkohtule esitatud teise nõude alusel taotles, on intress intressi pealt. 12. veebruari 2015. aasta kohtuotsusest komisjon *vs.* IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, punktid 54 ja 76) nähtub aga, et intressi kapitaliseerimine ei ole põhjendatud.

Euroopa Kohtu hinnang

113 Kõigepealt tuleb tagasi lükata komisjoni esitatud vastuväide vastuapellatsioonkaebuse vastuvõetamatuse kohta.

114 Nimelt, nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsusest, nõudis Printeos Üldkohtus oma teises nõudes, et komisjonilt mõistetaks tema kasuks välja intress 184 592,95 euro suuruse summa pealt ajavahemiku eest 1. veebruarist 2017 kuni selle summa tegeliku tasumise kuupäevani.

115 See ajavahemik hõlmab ajavahemikku 31. märtsist 2017, mil Printeos esitas Üldkohtule hagi, kuni selles hagis nõutud põhisumma tegeliku tasumise kuupäevani.

116 Sellest järeldub, et kui Printeos palub Euroopa Kohtul pärast vaidlustatud kohtuotsuse osalist tühistamist mõista komisjonilt välja intress 184 592,95 euro suuruse summa pealt eelmises punktis nimetatud ajavahemiku eest, siis ei ole Printeos Üldkohtu vaidluse eset muutnud. Ta loobus lihtsalt Üldkohtus esitatud teise nõude osast, see tähendab osast, mis puudutas intressi maksmist ajavahemiku eest 1. veebruarist kuni 31. märtsini 2017.

117 Vastuapellatsioonkaebus on seega vastuvõetav ja seda tuleb sisuliselt analüüsida. Kuna Printeos aga vaidlustab selle, et Üldkohus jättis rahuldamata tema nõude maksta põhisummalt intressi, mida ta oma hagis nõudis üksnes ajavahemiku eest alates 31. märtsist 2017, mil esitati Üldkohtule hagi, siis tuleb lähtuda üksnes sellest ajavahemikust.

118 Olgu märgitud, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 76 märkis Üldkohus, et Printeosele tuleb määrata viivitusintress alates selle kohtuotsuse kuulutamisest kuni komisjoni poolt võla täieliku tasumise kuupäevani EKP refinantseerimismäära alusel, mida on suurendatud 3,5 protsendipunkti võrra, viidates 10. jaanuari 2017. aasta kohtuotsusele Gascogne Sack Deutschland ja Gascogne *vs.* Euroopa Liit (T-577/14, EU:T:2017:1, punktid 178 ja 179).

119 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 77 lisas Üldkohus, et Printeose teine nõue tuleb jätta rahuldamata osas, milles see puudutab viivitusintressi maksmist alates 1. veebruarist 2017.

120 Seega tuleb tõdeda, et peale viite 10. jaanuari 2017. aasta kohtuotsuse Gascogne Sack Deutschland ja Gascogne *vs.* Euroopa Liit (T-577/14, EU:T:2017:1) punktidele 178 ja 179 ei esitanud Üldkohus ühtegi põhjendust käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis viidatud Printeose taotluse rahuldamata jätmise kohta. Nagu nähtub selle kohtuotsuse punktidest 171–173, puudutab 10. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Gascogne Sack Deutschland ja Gascogne *vs.* Euroopa Liit (T-577/14, EU:T:2017:1) teistsugust juhtumit kui siinne kohtuasi, kuna selles kohtuotsuses määrati tasandusintress alates hagi esitamise kuupäevast, mistõttu ei olnud viivitusintressi määramine sama perioodi eest põhjendatud.

121 Lisaks, vastupidi sellele, mida väidab komisjon, ei välistanud Euroopa Kohus 12. veebruari 2015. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83) punktides 54 ja 76 igal juhul intressi kapitaliseerimist, mida liidu institutsioon peab maksma, vaid piirdus tõdemusega, et ükski selle kohtuotsuse aluseks olnud juhtumi eriline asjaolu ei põhjenda sellist kapitaliseerimist.

122 Käesolevas asjas tuleb aga esiteks tõdeda, et komisjoni kohustus lisada Printeose ajutiselt tasutud trahvisumma tagasimaksmisele viivitusintress tuleneb ELTL artiklist 266 ja sellega seotud Euroopa Kohtu praktikast, eelkõige 12. veebruari 2015. aasta kohtuotsusest komisjon *vs.* IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, punktid 31 ja 71).

123 Teiseks nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 22 ja 25, et Printeos oli komisjonile selgelt meelde tuletanud tema kohustusi, mis tulenevad ELTL artiklist 266 ja sellega seotud kohtupraktikast, ning taotles nii tema poolt ajutiselt tasutud trahvisumma tagastamist kui ka sellelt summalt intressi maksmist alates selle summa tasumise kuupäevast kuni selle tagasimaksmise kuupäevani. Komisjon keeldus siiski seda intressi maksmast ja piirdus selle trahvi summa tagasimaksmisega.

124 Need käesoleva kohtuasja erilised asjaolud põhjendavad seda, et Printeose poolt Üldkohtule esitatud hagis taotletud intress tuleb kapitaliseerida. Nimelt, kui sellist kapitaliseerimist ei toimuks, ei hüvitata Printeosele kuidagi seda, et ta ei saanud ajavahemikul, mis kestis hagi esitamise kuupäevast kuni vaidlustatud kohtuotsuse kuulutamise kuupäevani, kasutada intressisummat, mida tal oli vastavalt ELTL artiklile 266 õigus saada samal ajal, kui talle maksti tagasi see trahvisumma, mille ta oli komisjonile ajutiselt maksnud, kuigi ta oli selgelt taotlenud komisjonilt selle intressi tasumist, mida viimane õigusvastaselt keeldus maksmast.

125 Sellest järeldub, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta jättis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 77 rahuldamata Printeose teise nõude ajavahemikus alates 31. märtsist 2017.

126 Seetõttu tuleb vastuapellatsioonkaebus rahuldada ja vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punkt 2 tühistada.

Hagimenetlus Üldkohtus

127 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu kohaselt võib Euroopa Kohus teha Üldkohtu otsuse tühistamise korral asja suhtes ise lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium lubab.

128 Nii on see käesoleval juhul Printeose hagi teise nõude puhul.

129 Käesoleva kohtuotsuse punktides 122–124 esitatud põhjendustel tuleb rahuldada Printeose hagi teine nõue ja määrata talle 184 592,95 euro suuruse summa pealt viivitusintress EKP refinantseerimismäära alusel, mida on suurendatud 3,5 protsendipunkti võrra, alates 31. märtsist 2017 kuni komisjoni poolt võla täieliku tasumiseni analoogia alusel delegeeritud määruse nr 1268/2012 artikli 83 lõike 2 punktiga b.

Kohtukulud

130 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõikes 2 on ette nähtud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise. Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

131 Kuna Printeos on käesoleval juhul kohtukulude hüvitamist nõudnud ja komisjon on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb komisjoni kohtukulud jätta tema enda kanda ja mõista temalt välja Printeose kohtukulud nii esimese astme menetluses kohtuasjas T-201/17 kui ka apellatsioonimenetluses.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

1. **Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**

2. **Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 12. veebruari 2019. aasta kohtuotsuse Printeos *vs.* komisjon (T-201/17, EU:T:2019:81) resolutsiooni punkt 2.**

3. **Mõista Euroopa Komisjonilt Printeos SA-le 184 592,95 euro suuruselt summalt välja intress, mis on arvutatud Euroopa Keskpanga poolt oma peamiste refinantseerimistehingute jaoks kehtestatud intressimäära alusel, mida on suurendatud 3,5 protsendipunkti võrra, alates 31. märtsist 2017 kuni võla täieliku tasumiseni.**

4. **Jätta Euroopa Komisjoni kanda tema enda kohtukulud esimese astme menetluses kohtuasjas T-201/17 ja Euroopa Kohtus toimunud menetluses ning mõista temalt välja Printeos SA kohtukulud nendes menetlustes.**

Allkirjad